

Forsker advarer om «sosial smitte» av kjønnsdysfori: – Det finnes bare to kjønn, men et mangfold av personlighetstrekk

SAMFUNN: Doktorgradsstipendiat Marianne Brattgjerd mener at den radikale kjønnsideologien bidrar til å skape trange normer for forståelsen av hankjønn og hunkjønn i dagens samfunn. Hun er svært skeptisk til SV sine forslag om å gjøre såkalt kjønnsbekreftende behandling mer tilgjengelig.

[Agnar Mostad](#)

Publisert: 10.02.2020 kl 17:00

Marianne Brattgjerd er doktorgradsstipendiat ved fakultet for sykepleie og helsevitenskap ved Nord universitetet. Sammen med medisin- og forskerlinjestudent Sara Tellefsen har hun skrevet kronikken «Trange kjønnsroller skaper forvirring», som nylig ble publisert på forskersonen.no. Kronikken belyser hva forskning sier om biologiske kjønn og personlighetsvariasjoner.

– I dag lærer barn at man kan identifisere seg ut fra det subjektive – det man tror man er. Det har vært en kraftig økning av barn, spesielt jenter, som ikke identifiserer seg med sitt biologiske kjønn og har det som kalles kjønnsdysfori. De siste ti årene har det vært en 20 ganger økning i vestlige land. Samtidig ser vi at en del kommer ut og sier at de angret på kjønnsbekreftende behandling, konstaterer Brattgjerd.

To kjønn i biologien

Hun ønsker å belyse at når det subjektive skal sette standarden i stedet for det biologiske, så skaper det trangere normer.

– De siste årene med radikal kjønnsideologi har vi sett enda trangere normer for hva som defineres innenfor gutt og jente. Før stilte få spørsmål om en jente kom med kort hår, hadde mannlige klær og hadde litt mannlige personlighetstrekk, mens i dag vil man kanskje lure på om hun er en av disse som er født i feil kropp. Jeg tror samfunnet skaper trangere rammer for hva som er greit innenfor de to ulike kjønnskategoriene, sier Brattgjerd.

I kronikken påpeker hun at kjønnsbegrepet er godt forstått i biologien og at det ikke er noen debatt om at hankjønn og hunkjønn er det samme. Imidlertid finnes det et spekter av personlighetstrekk innenfor begge kjønnskategorier, hvor mannlige og kvinnelige trekk overlapper med hverandre.

En av studiene som trekkes fram er «Global sex differences in personality».

– Den viser at det er et mangfold av personlighetstrekk innenfor begge kjønnskategoriene. Jeg tenker det er der vi som samfunn må jobbe og si at vi er for et mangfold. Om det innebærer at det er gutter som vil ha på neglelakk og gå med kjole, så tenker jeg at det er helt greit. Det er derimot veldig alvorlig når vi ikke tar utgangspunkt i biologien. Det er to kjønn: Hankjønn og hunkjønn. Så tenker jeg vi kan være veldig rause med hva som defineres innenfor de to ulike kategoriene. Det er der vi kan vise at vi er kjærlige og inkluderende til et stort mangfold, sier Brattgjerd.

Trangere normer: Doktorgradsstipendiat Marianne Brattgjerd, ønsker å belyse at når det subjektive skal sette standarden i stedet for det biologiske, så skaper det trangere normer.

Politikere vil fjerne behandlingsmonopolet

Flere politiske partier har den senere tiden tatt til orde for et utvidet tilbud om kjønnskorrigerende behandling. Dette temaet var en del av pakken med forslag fra Ap om «styrking av LHBTI-politikken», som ble avvist av Stortinget i desember. Nå ligger et forslag fra SV til behandling hos Helsekomiteen, og saken er foreløpig satt til behandling i Stortinget 25. februar. Komiteen skal avgjøre innstilling til forslaget i dag, 11. februar.

Forslaget handler om å sikre «alternative behandlingstilbud for transpersoner». SV tar til orde for å fjerne behandlingsmonopolet hos Nasjonal behandlingstjeneste for transseksualisme på Rikshospitalet, og at hormonbehandling og brystkirurgi skal tilbys flere steder landet. De vil også at personer som har fått avvist forespørsel om «kjønnsbekreftende behandling» skal sikres ny vurdering og kortere ventetid. I tillegg ber de regjeringen vurdere skandinavisk samarbeid for samordning av det kirurgiske tilbudet om kirurgi på kjønnsorganer.

– Dette er jeg og flere andre fagfolk meget skeptiske til. Vi mener at Rikshospitalet bør fortsette å ha monopol på behandlingen av dem som opplever kjønnsdysfori. Det er de som sitter med mye erfaring. Dersom vi nå ser en ny gruppe som kanskje er et resultat av sosial smitte, så er det viktig at det er Rikshospitalet som fanger opp disse. Jeg mener det er veldig viktig at det er de som er eksperter som får ta seg av denne gruppen, og at det ikke er fastleger, sexologer og helsesykepleiere rundt om i distriktene som skal behandle disse, sier Brattgjerd.

– På grunn av den raske utviklingen av kjønnsdysfori hos barn og unge, er forskningsgrunnlaget til den nye gruppen gjennomgående mangelfullt. Å gi kjønnsbekreftende behandling til barn og unge må derfor sees som eksperimentell behandling. Derfor bør vi ha en varsom tilnærming i møte med barn og unge som ikke identifiserer seg med sitt biologiske kjønn.

Sosial smitte

Den «sosiale smitten» Brattgjerd snakker om er noe hun omtaler som en del av et komplekst bilde knyttet til kjønnsdysfori. Hun mener økningen i kjønnsdysfori kan være knyttet til økt bruk av sosiale medier.

– Grafen for utvikling av kjønnsdysfori er akkurat lik grafen for utvikling av sosiale medier. Det er mange faktorer som spiller inn. Sosial smitte handler om at barn er på nettet og får høre at det er mulig å endre kjønn og at de kan identifisere seg med et annet kjønn enn de er biologisk. Dette, sammen med tranger normer, skaper usikkerhet hos barn, hevder

Brattgjerd.

Hun påpeker at hun er svært skeptisk til en del av den radikale kjønnsideologien barn blir utsatt for i dag. Hun trekker fram Rosa kompetanse og Restart, som er kursoppleggene til henholdsvis FRI og Skeiv Ungdom.

– De forteller unger at det er mer enn to kjønn, at kjønn er flytende og at det er mulig å identifisere seg ut fra et annet kjønn enn man er biologisk. Jeg var selv på et kurs med Restart hvor de sa at terapi er helt uvirksomt og at det kun er kjønnsbekreftende behandling som virker. Når man får undervist dette som normalen, er det ikke utenkelig at mange sårbare barn identifiserer seg med et annet kjønn enn de er, mener Brattgjerd.

Etterlyser bredere debatt

Hun etterlyser en bredere debatt hvor temaet med kjønn ikke blir presentert så ensrettet.

– Jeg tenker at det ikke bare er Rosa kompetanse og Restart som skal fortelle sin variant. Vi trenger å få inn forskning som viser et mer nyansert perspektiv. Fagfolk er uenige og forskning er sprikende. Vi må lære barn og ungdom å tenke kritisk og ikke bare sluke den ene siden.

Brattgjerd mener at organisasjonen FRI representerer et livssyn.

– Et livssyn inneholder en virkelighetsoppfatning, et menneskesyn og en etikk. Virkelighetsoppfatningen er at det er det subjektive som teller. Menneskesynet er dualistisk, hvor sjelen bestemmer over kroppen, og du kan gå inn og endre på kroppen etter hvordan du føler. Etikken er normkritikk med oppløsning av eksisterende normer. Normkritikk knyttet til det som faktisk eksisterer, for eksempel det som angår biologi, er meget problematisk. Det skapes et nytt syn på virkeligheten og livet. Dermed kan man tenke at de driver med en form for forkynnelse rundt om i landet. Det har man jo faktisk fritak fra. Dermed må foreldre være på banen og følge med på hva som skjer og hva som blir undervist, avslutter Brattgjerd.

Det har vært en kraftig økning av barn, spesielt jenter, som ikke identifiserer seg med sitt biologiske kjønn og har det som kalles kjønnsdysfori. Samtidig ser vi at en del kommer ut og sier at de angrep på kjønnsbekreftende behandling.

– Marianne Brattgjerd Grafen for utvikling av kjønnsdysfori er akkurat lik grafen for utvikling av sosiale medier.

– Marianne Brattgjerd